Nordre Follo
kommune

Årsplan 2023/24

Vestråt barnehage

Innhold

1 OM ÅRSPLANEN OG KOMMUNENS MÅL FOR BARNEHAGENE 2

2 KOMMUNENS STYRINGSDOKUMENTER 3

3 BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD 4

3.1 OMSORG 4
3.2 LEK 5
3.3 DANNING 5
3.4 LÆRING 6
3.5 VENNSKAP OG FELLESSKAP 6
3.6 KOMMUNIKASJON OG SPRÅK 7
3.7 BARNEHAGENS FAGOMRÅDER 7
3.8 BARNEHAGENS FASTE TEMA 8

4 BARNS MEDVIRKNING 9

5 BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER 9

5.1 PROGRESJON 9
5.2 DIGITAL PRAKSIS 10
5.3 KVALITETSKJENNETEGN 10

6 OVERGANGER 11

6.1 NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN 11
6.2 OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN 12
6.3 OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE 12

7 PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON 13

8. OM BARNEHAGEN – SATSINGSOMRÅDER OG AKTIVITETER DETTE ÅRET 15

8.1 BAKGRUNN FOR VALG AV SATSINGSOMRÅDER 16
8.2 SATSINGSOMRÅDENE 17
8.3 KOMPETANSEUTVIKLING 19

9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL 20

10. PLAN FOR VURDERING 21

11. KILDER OG REFERANSER 21

1 Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og danning. Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

> Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. (Rammeplanen 2017, side 7)

Årsplanen viser hvordan barnehagen arbeider for å omsette både rammeplanen og kommunens planer til pedagogisk praksis. Planen er et arbeidsredskap for alle ansatte i barnehagen. Den inneholder felles satsingsområder for alle kommunale barnehager og den enkelte barnehages visjon, mål og tiltak.

Del av kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med kommuneplanen og årlige økonomi- og handlingsplaner. Årsplanen skal sikre sammenheng mellom kommunens overordnede mål og de mål, tiltak og aktiviteter barnehagen prioriterer. I tillegg skal planen gi informasjon til foreldre/brukere av barnehagen.

Visjon og verdier

Kommunens visjon er Nær og nyskapende**.** Våre verdier er Ansvar, omsorg og respekt.
Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

Fastsatt av SU: 18.10.2023

Barnehagens styrer: Arnfinn Jensen

Årsplanen sendes ut på e-post.
Den ligger også på barnehagens nettside

2 Kommunens styringsdokumenter

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i kommuneplan for Nordre Follo. Disse blir blant annet fulgt opp med fem innsatsområder i økonomi- og handlingsplan for perioden 2023-2026:

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode ressurser for sine og andres barn.

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap.

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal se barnet - hele barnet og familien.

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og elever får realisert sitt potensial for utvikling og læring.

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal sørge for at barn og familier som har behov for støtte, får det med riktig innsats tidsnok.

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030
- Økonomi og handlingsplan 2023-2026

3 Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

3.1 Omsorg

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Personalet møter barna med varme og interesse
- Personalet er sensitive og imøtekommende for barnas behov, både individuelt og i gruppe
- Personalet er tilstedeværende sammen med barna i lek og aktiviteter
- Personalet skaper trygghet gjennom gode rutiner, fast dagsrytme og ukeplan
- Personalet legger til rette for barnas mestringsopplevelser

3.2 Lek

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Personalet anerkjenner barndommens egenverdi ved å tilrettelegge for lek
- Personalt veileder og støtter barna i deres samspill med hverandre, og er delaktige i lek og aktiviteter
- Personalt bruker lek som den viktigste arenaen for å fremme sosial kompetanse og språklig utvikling
- Personalet introduserer felles temaer til inspirasjon i lek
- Personalet tilrettelegger barnehagens inne og uterom til inspirasjon for lek

3.3 Danning

Barnehagen skal fremme danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.
I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Personalet støtter barnas aktiviteter, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- Personalet synliggjør og verdsetter ulike behov, meninger og perspektiver
- Personalet utfordrer barnas tenkning og inviterer dem inn i utforskende samtaler
- Personalet synliggjør og fremhever mangfold og ulikhet som en positiv kvalitet
- Personalet og barna samarbeider om felles samspillsregler for avdelingen

3.4 Læring

Barnehagen skal fremme læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet er bevisste på at barnas læring skjer i alle hverdagssituasjoner i samspill med andre
- Personalet legger til rette for opplevelser og erfaringer som gir mestring
- Personalet er støttende og undrende i refleksjoner og samtaler med barn
- Personalet legger til rette for progresjon i barnas individuelle utvikling

3.5 Vennskap og fellesskap

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet arbeider i tråd med barnehagens plan for trygt og godt barnehagemiljø
- Personalet legger til rette for vennskap på tvers av alder og kjønn
- Personalet deler barna inn i mindre grupper for å tilrettelegge for lek og vennskap

Les mer på kommunens nettside

Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø

3.6 Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. (Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Personalet er bevisst sin rolle som språkmodell for barna
- Personalet legger til rette for språklig støtte og hjelp for enkeltbarn
- Personalet bruker varierte metoder for å bade barna i språk som bøker, dikt, bilder og sanger
- Personalet hjelper og støtter barna i sin egen språkutvikling, gjennom stimulering av verbal og nonverbal kommunikasjon

Se også pkt. 5.3 Kvalitetskjennetegn.

3.7 Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet

- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

- Personalet bruker de 7 fagområdene i planlegging, gjennomføring og dokumentering av de pedagogiske aktivitetene gjennom hele året
- Personalet bruker fagområdene sammen og hver for seg, alt etter hva som er behovet i barnegruppa

3.8 Barnehagens faste tema

De kommunale barnehagene har tre felles temaer, i tillegg til egne mål og satsingsområder.

Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap er et overordnet satsningsområde i barnehagene. Ifølge barnehageloven har barnehagen plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

- Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø

Se meg – hele meg

Gjennom prosjektet «Se meg - hele meg» jobber alle barnehagene i Nordre Follo aktivt med å forebygge vold og seksuelle overgrep. Opplegget handler om å gi barn kunnskap om kropp, grenser og seksualitet. Kommunen har laget en fagplan som alle barnehagene jobber etter.

- Se meg – hele meg

Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo som mål å bli en trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene.

- Trygg trafikk

4 Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 5.3 Kvalitetskjennetegn.

Barnehagens tiltak:

- Personalet legger til rette for demokratiske prosesser i samarbeid med barna
- Personalet gir barna mulighet til å påvirke sin egen hverdag innenfor de rammene som er satt
- Personalet ser, lytter til og tar tak i barnas initiativ
- Personalet tilpasser rutiner og aktiviteter i forhold til barnas alder, forutsetninger og erfaringer

5 Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

For barnehagens egne arbeidsmåter, se kap. 8.

5.1 Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming

av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet bidrar til at barna får mestringsopplevelser samtidig som de har noe å strekke seg etter
- Personalet tilrettelegger for aktiviteter i tråd med barnas modenhet og alder

5.2 Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet legger til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer
- Personalet legger til rette for at barna får erfaringer med ulike digitale verktøy
- Personalet er kjent med og deltar i barnas digitale verden

5.3 Kvalitetskjennetegn

Kvalitetskjennetegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med rammeplan for barnehagen.

Den enkelte barnehage bruker kjennetegn som er tilpasset sine satsingsområder. Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjennetegn innenfor områdene nedenfor.

- Arbeid med tidlig innsats, forebygging og avdekking av vold og seksuelle overgrep (Se meg - hele meg)
- Arbeid med å fremme et trygt og godt barnehagemiljø
- Godt tverrfaglig samarbeid
- Demokrati og medvirkning i barnehagene
- God ledelse av barnegrupper
- Godt foreldresamarbeid
- Godt lekemiljø

- Godt språkarbeid i barnehagene
- Trygg og inkluderende tilvenning

Kvalitetskjennetegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

6 Overganger

Plan for overgang barnehage – skole – SFO

Målet med planen er å skape trygghet for barnet gjennom tydelige og forutsigbare overganger gjennom hele livet. Planen skal gi en retning for virksomhetenes arbeid med overganger. Trygghet for barnet, en god tilknytning og nære relasjoner er viktig for barns læring og utvikling. Denne planen beskriver det viktigste i overgangen mellom ulike faser i barnas liv.

Plan for overgang barnehage – skole – SFO

6.1 Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Personalet arrangerer besøksdager og foreldremøte for nye foreldre i forkant av oppstart
- Pedagogene gjennomfører samtale med foreldrene i tilvenningstiden
- Personalet tilpasser tilvenningen til hvert enkelt barn og families behov

6.2 Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Personalet gir barna god tid til å gjøre seg kjent med ny avdeling før oppstart
- Personalet har overføringssamtaler med ny avdeling for deling av nødvendig informasjon

6.3 Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Personalet gjennomfører samtaler med barn og foreldre, og overfører nødvendig informasjon til skolen, med foreldrenes samtykke
- Barnehagene gjennomfører vennskapsgrupper for barn i samme skolekrets før sommeren

7 Planlegging, vurdering og dokumentasjon

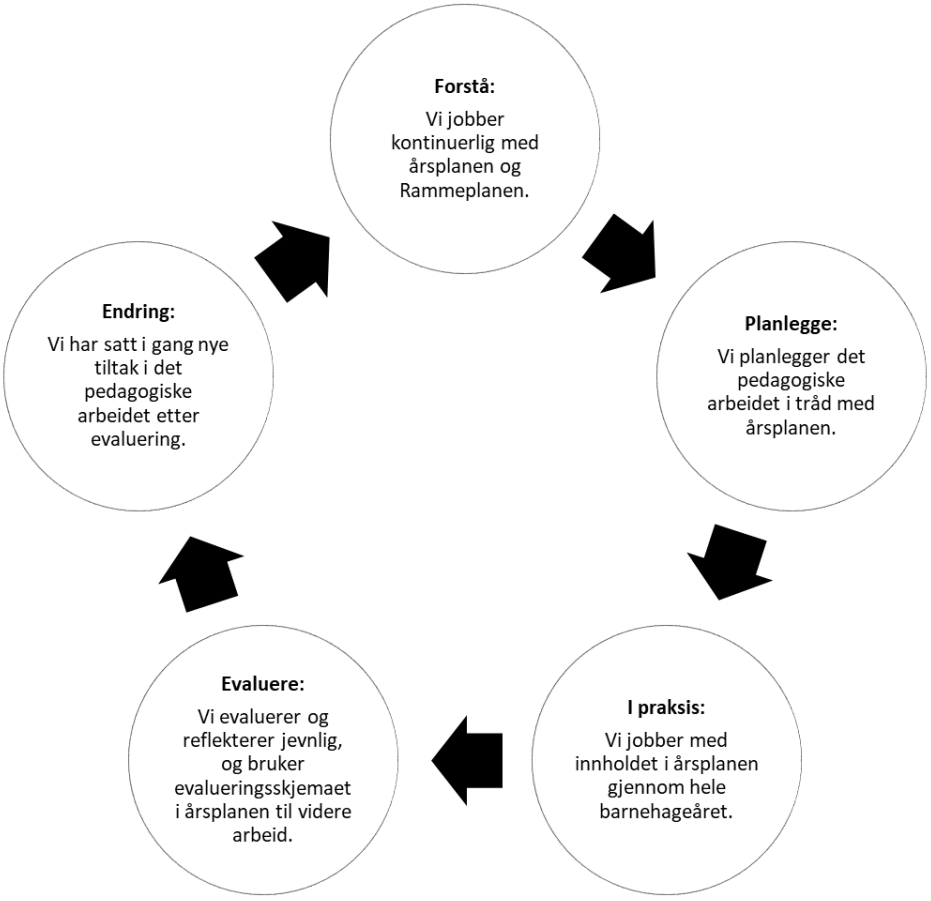

Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Personalet planlegger i forskjellige møtearenaer og avsatt planleggingstid for pedagogene
- Personalet planlegger aktiviteter utfra barnegruppas alder, behov og interesser

Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Personalet vurderer egen praksis opp mot planverk
- Personalet vurderer barnas trivsel og utvikling gjennom samtaler og observasjoner i samarbeid med foreldre
- Personalet benytter aktuelle kvalitetskjennetegn for å vurdere egen praksis

Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Personalet dokumenterer hverdagen gjennom informasjonsskriv og bilder til foreldrene
- Personalet benytter møter og planleggingsdager til refleksjon og dokumentasjon av måloppnåelse
- Personalet følger gjeldende regler for personvern

8. Om barnehagen – satsingsområder og aktiviteter dette året

"GLADE BARN I SENTRUM!"

I en grønn lunge midt i Ski

Med barn og personal som trives – der er vi!

Med trygge barn, lek og læring,

Får vi alle ekstra næring!

Nå starter et nytt barnehageår og vi har mange mestringsrike, spennende og lærerike dager framfor oss. Nye barn begynner og de eldste barna fra i fjor er blitt skolebarn, det er alltid vemodig å se familier som har vært i barnehagen i mange år slutte.

Barnehagen har et flott uteområde og i tillegg ligger Vestråt parken rett utenfor barnehagen. Her kan barna få utfoldet seg og testet egne grenser i forhold til fysiske, motoriske utfordringer og lek.

Barnehagen har noe nytt personal også i år. Vi ønsker alle velkommen til å være med på å utvikle barnehagen videre til det beste for barn, foreldre og personal. Også i år tar barnehagen imot 2 lærlinger i Barne og Ungdomsarbeider faget.

I tråd med Nordre Follo kommune sitt fokus på å forebygge vold i nære relasjoner vil Kropp, seksualitet og grenser være barnehagens fokusområde de kommende årene. Kropp, seksualitet og grenser som fokusområde skal hjelpe barna til å få et språk som kan gjøre dem i stand til å sette grenser for egen kropp. Dette kommer det mer om i neste kapittel.

Barnehagen ble sertifisert som Trafikksikker barnehage i 2015 og er fortsatt sertifisert. I samarbeid med foreldrene ønsker barnehagen fortsatt fokus på dette, med mål om å gi barna grunnleggende trafikkunnskap gjennom erfaringer, lek, læring og kommunikasjon.

Ski sentrum er sterkt berørt av arbeidet med Follobanen, Kirkeveien og ny videregående skole og dette vil prege trafikkbildet også kommende barnehageår. Derfor blir det ekstra viktig at barnehage og hjem samarbeider best mulig rundt temaet trafikksikkerhet.

Barnehagen, i samarbeid med foreldrene, utarbeidet i 2016 en plan for å forebygge mobbing. Også her er vi avhengig av ett tett samarbeid med foreldrene, spesielt med tanke på at det er vi voksne som forbilder for barna vi har rundt oss.

1.januar 2021 kom det et nytt tillegg i Barnehageloven, paragraf 8 – Psykososialt barnehagemiljø. Dette innebærer blant annet en nulltoleranse for krenkelser som utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Med paragraf 8 følger også en aktivitetsplikt som innebærer at alle ansatte har en plikt til å følge med, melde i fra og undersøke når det er mistanke om et barn som ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Barnehagen har plikt til å involvere barn og foresatte i undersøkelsen og i utarbeidelse av tiltaksplan som gjennom målrettede tiltak skal gi barnet et trygt og godt barnehagemiljø.

Temaet trygt og godt barnehagemiljø er ikke nytt for barnehagen. Temaet jobbes med hvert år i ulik grad, men alltid med fokus på at alle barn skal ha det godt i barnehagen. Vi mener lek og vennskap er nøkkelen i dette arbeidet, men vi må fordype oss mer i arbeidsmetoder, tiltak og utarbeidelse av planer. Trygt og godt barnehagemiljø er med andre ord personalets utviklingsområde kommende barnehageår.

Barnehagene i Nordre Follo bruker IST Home som en av flere måter å kommunisere med foreldrene. Denne kan dere laste ned både til Appel og Android telefoner, dere finner appen i appstore eller playstore.

Vi er og vil alltid være en barnehage i endring, det kommer stadig nye gleder og nye utfordringer som skal møtes og tilpasses.

Barnehagen ønsker tilbakemeldinger på den jobben vi gjør, på godt og vondt, det er slik vi lærer og utvikler oss til det bedre.

8.1 Bakgrunn for valg av satsingsområder

Nordre Follo kommune har et stort fokus på å forebygge vold i nære relasjoner, barnehagen og hjelpeinstansene skal styrke det tverrfaglige samarbeidet for å stå bedre rustet til å forbygge og avdekke vold og seksuelle overgrep.

Rammeplanen for barnehager sier det slik:

«Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet, jf. barnehageloven § 22» (KD 2017).

I Vestråt barnehage har vi gjennom flere år hatt ekstra fokus på fagområde Kropp, bevegelse, mat og helse. Gjennom dette temaet har barnehagens ansatte og barn ofte snakket om kroppen, grenser, rett og galt, følelser, tanker, gode og vonde hemmeligheter. Gjennom temaet **Kropp, seksualitet og grenser** vil fokuset også omhandle gode, vonde, lovlige og ulovlige berøringer. Barna skal få lære om hele kroppen, hvordan barn blir til og hva som er normalt at barns seksuallek inneholder.

Trygt og godt barnehagemiljø er nytt i lovtekst, men ikke nytt for barnehagens ansatte. Personalet har alltid barns beste i fokus og for at barn skal utvikle seg og ha normal progresjon er trivsel altavgjørende. Men, de ansatte i barnehagen må øve seg på å være mer konkrete og målrettede i dette arbeidet og det er dette den nye lovteksten beskriver. Samarbeid mellom foresatte og barnehage er også viktig og nødvendig for at vi sammen skal gi barna en best mulig hverdag slik at de kan nå sitt fulle potensiale.

Trafikksikkerhet er og vil alltid være et aktuelt tema i Vestråt barnehage. Med utbyggingstempo og ambisjoner som er for Ski sentrum lever innbyggere i et stadig endret trafikkbilde. Vi ønsker å gjøre barn og foreldre så godt rustet som mulig til å mestre disse endringene. Barna skal få erfaring med å bevege seg i trafikkbilde og være klar over farene i de ulike årstidene.

8.2 Satsingsområdene

Det er viktig å poengtere at barnehagen ikke skal fungere som en kontroll institusjon hvor vi er på jakt etter barn som har blitt utsatt for vold eller overgrep. Men, vi skal være på vakt, jobbe forebyggende og systematisk og gi barna et språk slik at de selv kan si fra til ansatte som er trygge og dyktige i å møte barn som har noe viktig å fortelle.

Gjennom arbeidet med temaet **kropp, seksualitet og grenser** skal personalet:

- Ruste barn til å fortelle om overgrep og vold tidligere ved å gi barn kunnskap om kroppen, følelser og lære barn å sette grenser.
- Styrke og trygge foresatte i møte med barns seksuelle utvikling ved å gi kunnskap om normal seksuell utvikling, og hvordan snakke med barnet sitt om kropp, følelser og grenser.
- Styrke og trygge alle ansatte i møte med barns seksuelle utvikling og trygge ansatte i arbeidet for forebygging og avdekking av vold og seksuelle overgrep

- Kvalitetssikre rutiner og arbeide mer systematisk mellom instansene for å håndtere saker om vold og seksuelle overgrep, styrke samhandlingen og formidle våre rutiner til foresatte og andre samarbeidspartnere.
- De ansatte i barnehagen må tåle, tørre og ha kunnskap nok til å møte barnet. Det er vårt ansvar å øve, tilegne oss kunnskap, våge å se, og deretter gjøre det riktige med informasjonen vi har fått.

For at personalet i barnehagen skal være best mulig rustet for denne oppgaven er det viktig at de har kompetanse og kunnskap om temaet, hele temaet, ikke bare kroppen. Dette får de gjennom kurs og foredrag med blant andre Politiet, Barnevernstjenesten, Krise og incestsenteret og arbeid med Progresjonsplan og Kvalitetskjennetegn, samt øving i praksis.

Personalet i Vestråt barnehage deltar i programmet Mitt valg som omhandler temaet barns seksualitet, kropp og grenser. Opplæring innenfor Mitt valg begynte på planleggingsdagene i august 2019, opplæring og utprøving i dette temaet vil foregår i flere år fremover. Vi har også latt oss inspirere av Sortland kommune sitt arbeid rundt samme tema – Æ E MÆ

I arbeidet for å fremme et **trygt og godt barnehagemiljø** fritt for mobbing, og andre krenkelser, er anerkjennelse og respekt for barns opplevelse og rett til medvirkning et grunnleggende prinsipp. Personalet i barnehagen skal være oppmerksomme og til stede for barna. De skal observere, fange opp, gripe inn, støtte og veilede for å forebygge uheldige samspillsmønstre mellom barna. Barns trivsel er voksnes ansvar og de ansatte skal jobbe forebyggende for å forhindre at barn opplever krenkende handlinger, men også håndtere og gripe inn hvis det allikevel skjer.

Alle barn opplever et trygt og godt barnehagemiljø

«Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.» (Rammeplan, 2017 s.7)

Vi mener at lek og vennskap er den beste måten å forebygge utenforskap og krenkelser generelt. Vi ønsker å gi barna innsikt og gode erfaringer slik at de kan bygge et robust og positivt selvbilde. Gjennom arbeid med kropp, seksualitet og grenser, samt trygt og godt barnehagemiljø skal barna få snakke om og kjenne på følelser og de skal bli vant med å håndtere disse følelsene på en positiv måte.

Å møte motstand i eget liv er helt normalt, motstand vil barna også møte i barnehagen. Å lære seg å mestre og håndtere motstand er noe vi ser at barna vokser på og det er noe de må lære seg å møte. Barnehagens rolle er å hjelpe de når motstanden blir for vanskelig å håndtere, for motstanden de møter skal ikke gå utover trivsel over tid. Om barnehagen observerer barn som ikke trives settes det i gang målrettede tiltak for å bedre trivselen hvor vi er avhengig av godt samarbeid og dialog med foreldrene rundt barnet.

Trafikksikkerhet

I Rammeplanen for barnehagen heter det at nærmiljøet skal brukes for å gi barna opplevelser, utfordringer og kunnskap. Barnehagen har utarbeidet en egen trafikksikkerhetsplan hvor arbeidet med trafikksikkerhet beskrives mer grundig. Barna i Vestråt barnehage møter et trafikkbilde i stadig endring, samtidig endres også farene med å være myk trafikant med årstidene. Den beste trafikkopplæringen skjer i nærmiljøet sammen med gode rollemodeller (foreldre, personale i barnehagen)

Barns evne til å tenke og resonnere har stor innflytelse på hvordan de opptrer i trafikken. Trafikkopplæringen må derfor gi barna muligheter til å utforske egne tanker, følelser og erfaringer. Avdelingene legger opp til aktiviteter ut fra barnegruppens alder, modning og kunnskapsnivå slik at det blir lettere å sikre at alle får opplæring og erfaringer på eget nivå.

8.3 Kompetanseutvikling

«Barnehagen skal være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen». (U.dir, 2017, s. 37)

Vi ser det som svært viktig at hele personalet er i kontinuerlig utvikling. Det er avgjørende for den enkeltes trivsel og mulighet for å kunne delta i det pedagogiske arbeidet på en god måte, og for å kunne være en lærende organisasjon. Det viktigste er at vi tilegner oss ny kunnskap og reflekterer sammen om hvordan vi skal implementere ny kunnskap i vårt arbeid med barna.

Barnehagens personal deltar i kommunens felles kompetanseutviklings opplegg, hvor fokuset har vært og er trygt, godt og inkluderende barnehagemiljø. Opplegget inneholder foredragsholdere, refleksjonsgrupper, gruppearbeid og diskusjoner rundt temaet.

Barnehagen bruker også møtearenaer som avdelingsmøter, ledermøter, personalmøter og planleggingsdager til å utvikle vår egen kompetanse innenfor trygt, godt og inkluderende barnehagemiljø, kropp seksualitet og grenser og Trafikksikkerhetsarbeid.

I barnehagen har vi utarbeidet mål og kjennetegn for måloppnåelse innenfor flere områder av hverdagen. Blant annet samtale med barn, lek med barn, måltid, påkledning med flere. Mål og kjennetegn blir et resultat, men det er prosessen med utarbeidelsen hvor den viktige jobben gjøres. Da diskuterer og reflekterer vi mye rundt hva betyr dette for deg, hva betyr det for meg og til slutt, hva det betyr for barnehagen som helhet. Gjennom refleksjoner og diskusjoner styrker vi vår egen profesjonalitet, helhetlig syn på barn og utvikling og vi jobber for å oppnå felles mål. Denne metoden bruker vi i all kompetanseutvikling vi gjør i barnehagen, spesielt rundt temaene Kropp, seksualitet og grenser, Trygt, godt og inkluderende barnehagemiljø og trafikksikkerhet. Gjennom dette arbeidet skaper vi en felles pedagogisk plattform for Vestråt barnehage.

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August	Tilvenning nye barn og foreldre	Planleggingsdager 14 og 15.aug
September	Tilvenning nye barn og foreldre Foreldremøter	
Oktober	Første SU møte Brannvernuke	
November		Planleggingsdag 17.nov – bhg er stengt
Desember	Nissefest, Lucia og julebord for store barna	Barnehagen er stengt 25. – 26. desember
Januar	Juletrefest i regi av Foreldrerådet Vinteraktivitets uke Januar/februar	
Februar	Samefolkets dag 6. februar	
Mars	Karneval Påskefrokoster	Barnehagen er stengt onsdag 27. mars, i tillegg til påskedagene (28.3. - 1.4.)
April	ID markering Skolestartersamtaler	Barnehagen er stengt 1. april (2. påskedag)
Mai	17.mai markering i barnehagen	Barnehagen er stengt: 1. mai (arbeidernes dag), 9. mai (Kristi himmelfartsdag), 10. mai (planleggingsdag), 17. mai (nasjonaldagen)

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
		20. mai (2.pinsedag)
Juni	Sommerfest Foreldremøter nye barn og barn som bytter avdeling	
Juli	Ferie for barn og ansatte	Barnehagen er sommerstengt i uke 28 og 29. Åpen sommerbarnehage i uke 30.

10. Plan for vurdering

Personalet vurderer og evaluerer avdelingens planer hver måned. Dette dokumenteres blant annet gjennom månedsbrev og tilbakeblikk som deles med foreldrene. Avdelingene bruker egne planer, kjennetegn for ulike aktiviteter, sentrale kvalitetskjennetegn og Årsplanen til barnehagen som støtte i dette arbeidet.

Avdelingene gjennomfører også en evaluering av året som helhet i mai/juni hvert år. Her evalueres og vurderes arbeidet gjort i forhold til satsningsområdene Kropp, seksualitet og grenser, Trygt god og inkluderende barnehagemiljø og Trafikksikkerhet.

Foreldresamtaler, foreldremøter og samarbeidsmøter med foreldrene er viktige arenaer hvor vi ønsker tilbakemeldinger på arbeidet vi gjør. Vi har alltid noe vi kan bli bedre på og vi ønsker å videreutvikle oss og tilbudet vi gir til barn og foreldre.

11. Kilder og referanser

- Barnehageloven (2005) Lov om barnehager, (LOV-2005-06-17-64) Lovdata.
- https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64
- Utdanningsdirektoratet, Rammeplan for barnehager (2017) - https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplaner/
- Mitt valg - https://www.determittvalg.no/barnehage/mitt-valg-i-barnehagen/
- Æ e mæ - https://xn--em-0iac.no/barnehage/
- Trygg Trafikk - https://www.tryggtrafikk.no/opplaering/trafikksikker/stotteressurser/barnehage/